

Силабус
освітнього компоненту
(за вибором здобувачів освіти)

Потенціал і розвиток підприємства

Назва дисципліни:	Потенціал і розвиток підприємства
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=2323
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра менеджменту
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Водолажська Тетяна Олександрівна, к.е.н., доцент
Контактний телефон:	+380674222950
E-mail:	tatyana.vodolazhska@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є оволодіння здобувачами вищої освіти системою компетентностей (знань, прикладних умінь та навичок), необхідних для здійснення професійної діяльності з питань ефективного формування та оцінювання потенціалу, а також забезпечення його розвитку в процесі реалізації управлінської діяльності.

Предмет: підходи до формування, оцінювання та розвитку потенціалу підприємства.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- узагальнення теоретичних засад формування потенціалу підприємства, розуміння основних тенденцій та напрямів його розвитку;
- формування у майбутніх фахівців сучасного системного мислення та комплексу спеціальних знань з питань оцінювання та використання потенціалу підприємства;
- оволодіння основами методології, технологіями та процедурами формування та використання потенціалу підприємства;
- набуття навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення розвитку потенціалу підприємства;
- формування професійної компетентності фахівців щодо створення цілісної системи успішного використання потенціалу підприємства.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: дисципліна вивчається після вивчення дисциплін економічного напрямку.

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

1. Здатність до виявлення проблеми у функціонуванні підприємства та обґрунтування управлінських рішень
2. Здатність застосовувати знання при вирішенні практичних ситуацій, пов'язаних з оцінкою та розвитком потенціалу підприємства.

3. Здатність до забезпечення цілеспрямованого використання потенціалу підприємства.

4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу при прийнятті управлінських рішень щодо розвитку підприємства

5. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту

6. Здатність визначати напрямки розвитку підприємства на основі аналізу економічної ситуації на підприємстві та оцінювання його потенціалу.

Спеціальні (фахові) компетентності:

1. Вміння формувати інформаційну базу щодо оцінювання елементів потенціалу підприємства

2. Вміння визначати сучасні тенденції технічного та організаційного розвитку потенціалу підприємства

3. Здатність використовувати сучасний методичний інструментарій оцінки потенціалу підприємства

4. Здатність виявляти резерви розвитку потенціалу підприємства

5. Здатність планувати шляхи реалізації виявлених резервів та оцінювати ефективність від впровадження

6. Вміння застосовувати методики оцінювання маркетингового, трудового, виробничого, фінансового потенціалу підприємства

7. Вміння прогнозувати майбутню вартість потенціалу підприємства

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

1. Знання сутності потенціалу підприємства, генезису становлення та використання поняття в економічних дослідженнях

2. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним

3. Демонструвати здатність здійснення характеристики складових елементів потенціалу підприємства

4. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації

5. Демонструвати здатність встановлювати рівні використання складових елементів потенціалу підприємства

6. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

7. Демонструвати здатність реалізації в практичній діяльності процесу формування та оцінювання потенціалу підприємства

8. Мати навички аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення

9. Демонструвати навички оцінювання грошових потоків на підставі функцій грошової одиниці.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності): не передбачене.

Методи навчання:

1) словесні:

1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо;

1.2 інтерактивні (нетрадиційні): дискусії тощо;

2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій

3) практичні:

3.1 традиційні: практичні заняття, семінарські заняття;

3.2 інтерактивні (нетрадиційні): аналіз реальних проблем, метод мозкового штурму.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин		Література
		очна	заочна	
1	ЛК Сутнісна характеристика потенціалу підприємства	2	-	Базова [1-7]; допоміжна [1]
	СР Особливості нерухомості як об'єкту оцінки	11	14	
2	ЛК Формування потенціалу підприємства	2	-	Базова [1-7]; допоміжна [1-4,7]
	СР Методи оцінки вартості земельної ділянки, будівель та споруд	11	14	
3	ЛК Теоретичні основи оцінювання потенціалу підприємства	2	1	Базова [1-7]; допоміжна [3-6]
	ПР Інтегральна оцінка потенціалу підприємства	2	2	
	СР Методи оцінки машин та обладнання	11	14	
4	ЛК Методичні основи оцінювання потенціалу підприємства	2	1	Базова [1-7]; допоміжна [3-6]
	ПР Оцінка грошових потоків на підставі функцій грошової одиниці	4	2	
	СР Врахування зносу машин та обладнання при визначенні їх вартості	11	14	
5	ЛК Маркетинговий потенціал підприємства: формування та оцінка	2	-	Базова [1-7]; допоміжна [3-5]
	ПР Оцінка маркетингового потенціалу підприємства	2	-	
	СР Процес формування маркетингового потенціалу підприємства	11	14	
6	ЛК Оцінка трудового потенціалу підприємства	2	1	Базова [1-7]; допоміжна [1-5,7]
	ПР Оцінка рівня адаптації трудового потенціалу підприємства	2	-	
	ПР Інтегральна оцінка трудового потенціалу підприємства	2	-	
	СР Управлінський потенціал підприємства	11	14	
7	ЛК Оцінка фінансового потенціалу підприємства	2	-	Базова [1-7]; допоміжна [2-6,8]
	ПР Оцінка фінансового потенціалу підприємства	2	-	
	СР Оцінювання рівня використання фінансового потенціалу підприємства	11	14	
8	ЛК Оцінка виробничого потенціалу підприємства	2	1	Базова [1-7]; допоміжна [2,3,5]
	ПР Оцінка рівня використання виробничого потенціалу підприємства	2	-	
	СР Розвиток підприємства: зміст, сучасні концепції та передумови	11	14	
Разом ЛК		16	4	
Разом ПР		16	4	
Разом СР		88	112	
УСЬОГО за дисципліною		120	120	

Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль реалізується у формі контролю засвоєння лекційного матеріалу, виконання практичних занять (або участі у семінарських заняттях), результатів тестування за темами та виконання завдань самостійної роботи. Здобувач накопичує бали протягом семестру.

Для визначення рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу використовується така схема розподілу балів за видами робіт (таблиця 2).

Таблиця 2 – Розподіл балів з дисципліни за 100-бальною шкалою

Види робіт	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Оцінка в балах
1. Поточний контроль									
Завдання на самостійне опрацювання лекційного матеріалу (тестування, опитування, творчі завдання)	5	5	5	5	5	5	5	5	40
Виконання і захист практичного заняття	-	-	5	5	5	5	5	5	35
Максимальна оцінка за темою	5	5	10	10	10	15	10	10	75
2. Виконання індивідуальної самостійної роботи	20								20
3. Додаткові мотиваційні бали	участь у неформальній освіті з дисципліни, підтверджена сертифікатом								5
Підсумковий семестровий контроль (екзамен)	за результатами поточного контролю								
Оцінка з дисципліни									100

Підсумкове оцінювання

1. Підсумковий контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі заліку.

2. Здобувач вищої освіти отримує залік з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Студент, який не з'являвся на заняття (незалежно від причин), а отже, не мав поточних оцінок, має право пройти поточний контроль під час консультацій.

3. Результат навчання оцінюється:

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 3;
- за 100-бальною шкалою відповідно до таблиці 4.

Таблиця 3 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	не зараховано

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно з СТБНЗ-90.1-02:2023 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_90.1-022.pdf).

Таблиця 4 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЕКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89			B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34			F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика академічної доброчесності

Під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.p_df), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85.1-02.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).

Засоби діагностики результатів навчання:

Поточний контроль – тестування, опитування, творчі завдання; розв'язання письмових завдань, практичних ситуацій.

Підсумковий контроль – залік у вигляді тестування та вирішення індивідуальних практичних завдань.

Навчально-методичне забезпечення: матеріали для підготовки до лекцій, лекційні матеріали та презентації, завдання та методичні вказівки до практичних занять, самостійної роботи, додаткова рекомендована література знаходиться на навчальному сайті ХНАДУ <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=2323>

Рекомендовані джерела інформації

Базова література

1. Потенціал і розвиток бізнесу: навч. посіб. / За ред. Полінкевич О.М., Шостак Л.В. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. 592 с.
2. Управління потенціалом підприємства : навч. посіб. Міценко Н.Г., Різник Д.В. Львів : Вид-во ЛТЕУ, 2019. 256 с.
3. Потенціал підприємства: формування та використання : навч. посіб. / Касьянова Н.В. та ін. Київ : ЦУЛ, 2017. 248 с.
4. Управління потенціалом підприємства: навч. посіб. / укладач Коваль Н.В. Біла церква: БНАУ, 2018. 373 с.
5. Drucker P., Maciariello J. Management (revised edition). New York : Collins, 2018. 568 P.
6. Кузнецова Т.В., Красовська Ю.В., Подлевська О.М. Управління потенціалом підприємства : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2017. 196 с.
7. Потенціал підприємства: науково-метод. посіб. / Іванов В.Б., Кохась О.М., Хмелевський С.М. Київ: Кондор, 2019. 300 с.

Допоміжна література

1. Водолажська Т.О. Сутнісно-змістовна характеристика поняття «трудовий потенціал підприємства». *Економіка транспортного комплексу*. 2021. № 38. С. 32-45. DOI : <http://etk.khadi.kharkov.ua/article/view/249607>
2. Управління потенціалом підприємства : навч. посіб. / Хомяков В.І., Бакум І.В. Київ : Кондор, 2017. 399с.
3. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посіб. / Добикіна О.К., Рижиков В.С., Касьянюк С.В., Кокотко М.Є., Костенко Т.Д., Герасимов А.А. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 208 с.
4. Armstrong, M., Taylor S. Handbook of Human Resource Management Practices. London: Cogan Page Publishing, 2020. 597 P.
5. Оцінка потенціалу підприємства: конспект лекцій / Мішенін Є.В., Дутченко О.М., Семененко Т.О. Суми : Сумський державний університет, 2017. 113 с.
6. Кобець С.П., Ващенко О.М. Методичний підхід до оцінки економічного потенціалу підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8968>

7. Танасюк І.М., Кіршо С.М. Формування кадрового потенціалу підприємства через розвиток креативних здібностей персоналу. *Бізнес Інформ*. 2021. №4. С 310-315. DOI : <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-4-310-315>

8. Васьківська К.В., Лозінська Л.Д., Галімуков Ю.О. Економічний потенціал підприємства в умовах змін: суть та характерні особливості. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7858>

Додаткові джерела:

1. Дистанційний курс: <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=2323>
2. Безкоштовна бібліотека. URL: <http://www.management.com.ua>.
3. Бібліотека наукових праць провідних видавництв. URL: <https://link.springer.com/>; www.emeraldinsight.com/md.htm; www.interscience.wiley.com
4. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidru4niki.com/menedzhment/> ; <https://pidru4niki.com/ekonomika/>.
5. Національна бібліотека України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/901>.
6. Освіта.ua. Менеджмент. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/>.

Розробник силабусу навчальної
дисципліни, к-т. екон. наук, доц.

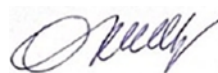
Тетяна ВОДОЛАЖСЬКА

Гарант ОП, к-т. екон. наук, доц.

Лариса АЧКАСОВА

Завідувач кафедри
менеджменту, д-р. екон. наук, проф.

Оксана КРИВОРУЧКО